

E-PRZEGLĄD Oświatowy

ZA MARZEC 2026

**Szanowni Nauczyciele,
Szanowni Pracownicy Administracji i Obsługi,**

z okazji Świąt Wielkanocnych składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pokoju, wszelkiego dobra oraz niegasnącej nadziei płynącej z tajemnicy Zmartwychwstania Pańskiego.

Niech ten szczególny, świąteczny czas będzie źródłem duchowego umocnienia, wewnętrznego spokoju oraz radości płynącej ze spotkań w gronie najbliższych. Niech przyniesie wytchnienie od codziennych obowiązków, a także siłę, otuchę i pomyślność na każdy kolejny dzień.

Życzymy, aby Świąta Wielkanocne napęłniły Państwa serca wiarą, miłością i nadzieją, a ich przesłanie stało się inspiracją do podejmowania nowych wyzwań oraz budowania dobra, wzajemnego szacunku i życzliwości.

Radosnych, spokojnych i błogostawionych
Świąt Wielkiej Nocy!

Życzy Przewodniczący
KSNiO NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

Szkolna wojna o uwagę: nauczyciel kontra smartfon.

Jeszcze niedawno największym wrogiem nauczyciela byli rozgadani uczniowie. Dziś jest nim... **smartfon**. Mały, niepozorny, a potrafi więcej niż szkolny dzwonek, dziennik i pół biblioteki razem wzięte. Kiedyś uczeń mówił:

„Proszę pani, pies zjadł mi pracę domową”. Dziś mówi: „Proszę pana, bateria mi padła”. Postęp, proszę państwa. Telefon w szkole to stworzenie stadne. Wystarczy, że jeden egzemplarz zapiszczy, a natychmiast odzywają się pozostałe – jakby brały udział w jakimś tajemniczym chórze powiadomień. Nauczyciel próbuje prowadzić lekcję o fotosyntezie, a tu nagle: „ping!”, „bzz!”, „plim!”. I już wiadomo, że roślina może i potrzebuje światła, ale uczeń – wi-fi jeszcze bardziej. Są też uczniowie, którzy osiągnęli mistrzostwo w sztuce kamuflażu. Telefon na kolanach, pod ławką, za plecami, a czasem – o zgrozo – w piórniku. Ruchy minimalne, spojrzenie niewinne, a palce pracują szybciej niż na klawiaturze fortepianu. Gdyby taką determinację przenieść na rozwiązywanie zadań z matematyki, mielibyśmy pokolenie geniuszy.

Oczywiście telefon potrafi być także bohaterem pozytywnym. Dzięki niemu można sprawdzić definicję, zrobić zdjęcie notatki, a nawet – w chwilach najwyższego skupienia – użyć kalkulatora. Problem w tym, że między „sprawdzą coś do lekcji” a „obejrzą jeszcze jeden filmik” jest dystans krótszy niż przerwa międzylekcyjna. Szkoła próbuje się bronić. Regulaminy, zakazy, apele, a ostatnio projekty ministerialne. Czasem nawet specjalne „parkingi na telefony”. Uczniowie odkładają urządzenia z miną, jakby oddawali część duszy. Nauczyciel patrzy na to z nadzieją... do momentu, gdy odkryje, że połowa klasy ma „zapasowy egzem-

plarz”. I tak trwa cicha wojna: kreda kontra ekran, tablica kontra TikTok, nauczyciel kontra bateria 100%. Kto wygra? Trudno powiedzieć. Jedno jest pewne – dopóki istnieje szkolny dzwonek, dopóty będzie ktoś, kto spróbuje go zagłuszyć dźwiękiem powiadomienia. A może rozwiązanie jest prostsze, niż się wydaje? Może zamiast walczyć z telefonami, trzeba je... oswoić? W końcu skoro i tak są z nami na każdej lekcji, to może warto uznać je za nowych, choć nieco rozkojarzonych uczniów. Takich, którym czasem trzeba powiedzieć: „Proszę odłożyć się do kieszeni i skupić na zajęciach”.

Choć, znając życie, i tak zaraz odpowiadają: „Jeszcze tylko chwilkę...”.

Waldemar Jakubowski - Przewodniczący KSOiW

KOMUNIKAT

KOMUNIKAT ze spotkania Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” z Ministerstwem Edukacji Narodowej – 9 marca 2026 r.

Propozycje MEN dotyczące czasu pracy nauczycieli mniej korzystne niż rozwiązania przewidziane w Kodeksie pracy

Podczas spotkania z Krajową Sekcją Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło wstępne założenia zmian dotyczących organizacji czasu pracy nauczycieli. Z przedstawionych informacji wynika, że MEN planuje m.in.:

- wprowadzenie definicji czasu pracy nauczyciela, zgodnie z którą nauczyciel pozostaje w dyspozycji pracodawcy w szkole lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy,
- określenie zasad pracy w godzinach nadliczbowych,
- zbliżenie systemu pracy nauczyciela do zadaniowego czasu pracy,
- wprowadzenie okresu rozliczeniowego od 4 do 6 miesięcy,
- wprowadzenie obowiązku ewidencjonowania czasu pracy nauczycieli.

W ocenie Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” przedstawione propozycje budzą poważne zastrzeżenia i rodzą realne zagrożenie dalszego zwiększania obciążeń nauczycieli. Z zapowiedzi Ministerstwa wynika bowiem, że nie przewiduje się określenia dobowej normy czasu pracy nauczyciela i nie wskazuje się jednoznacznie, że to pracodawca odpowiada za ewidencjonowanie czasu pracy. Dyrektor szkoły miałby samodzielnie ustalać zakres zadań nauczyciela, który mógłby być dowolnie zmieniany w trakcie okresu rozliczeniowego, a sposób prowadzenia ewidencji pozostawiony byłby decyzji dyrektorów. Praca w godzinach nadliczbowych miała być wykonywana na polecenie dyrektora, a na nauczyciela miałby zostać nałożony obowiązek zgłaszania dyrektorowi możliwości przekroczenia tygodniowej normy czasu pracy.

Brak określenia dobowej normy czasu pracy oznacza, że w praktyce nauczyciel może zostać zobowiązany do wykonywania pracy przez wiele godzin dziennie, a czas pracy może sięgać nawet 12 godzin dziennie. Istnieje również poważne ryzyko, że w praktyce ciężar prowadzenia ewidencji czasu pracy zostanie przerzucony na samych nauczycieli, zamiast spoczywać – zgodnie ze standardami prawa pracy – na pracodawcy.

MEN zapowiada również wprowadzenie wynagrodzenia za opiekę podczas wycieczek szkolnych w formie procentu wynagrodzenia zasadniczego, jednak do tej pory nie przedstawiono żadnej konkretnej propozycji.

Stanowisko Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność” wobec tej propozycji jest zdecydowanie negatywne. Takie rozwiązania nie zapewniają realnych mechanizmów ochrony 40-godzinnego tygodnia pracy nauczyciela i w wielu aspektach są mniej korzystne niż standardy wynikające z Kodeksu pracy. KSOiW posiada własne, kompleksowe propozycje, które zapewniają przejrzyste zasady ewidencjonowania, rzeczywistą kontrolę 40-godzinnego tygodnia pracy oraz większą ochronę niż propozycje resortu. Zostaną one przedstawione

w dalszych pracach nad zmianami.

KSOiW na spotkaniu w MEN reprezentowali: Wiesława Stec, mecenas Tomasz Gryczan i Krzysztof Wojciechowski.

OPINIA KSNiO

Opinia Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” ws. projektu rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 30 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie ws. ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego

Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” dostrzega potrzebę dostosowywania oferty edukacyjnej do zmieniających się realiów społeczno-gospodarczych. Postęp technologiczny, transformacja rynku pracy oraz zmiany struktury gospodarki uzasadniają aktualizację systemu kształcenia zawodowego. Upoważnienie do dokonania zmian wynika z art. 46 ustawy – Prawo oświatowe i jako takie nie budzi zastrzeżeń natury formalnoprawnej. Jednocześnie KSNiO podkreśla, że proponowane zmiany mają charakter głęboko strukturalny i wywołują istotne skutki organizacyjne, finansowe i społeczne. Wymagają one pogłębionej analizy, zwłaszcza w zakresie realnych kosztów wdrożenia oraz konsekwencji wygaszania dotychczasowych zawodów.

Pozytywnie należy ocenić uwzględnienie przepisów przejściowych umożliwiających uczniom dokończenie rozpoczętego cyklu kształcenia. Rozwiązanie to pozostaje w zgodzie z zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wyrażoną w art. 2 Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Niemniej jednak sama możliwość dokończenia cyklu kształcenia nie eliminuje szerszych konsekwencji systemowych, w tym wpływu na stabilność funkcjonowania szkół oraz lokalnych

rynków pracy.

Wprowadzenie nowych zawodów, zwłaszcza o profilu wysokotechnologicznym, będzie wiązało się z koniecznością znaczących inwestycji infrastrukturalnych. Modernizacja pracowni, zakup specjalistycznego sprzętu i oprogramowania, dostosowanie zaplecza technicznego do nowych standardów bezpieczeństwa i wymagań programowych generują koszty, które w ocenie KSNiO powinny być rzetelnie oszacowane w ocenie skutków regulacji. Realny ciężar finansowy reformy zostanie przeniesiony na jednostki samorządu terytorialnego jako organy prowadzące szkoły. W praktyce to samorzady będą zobowiązane do finansowania:

1. modernizacji i doposażenia infrastruktury dydaktycznej,
2. szkoleń i przekwalifikowania nauczycieli,
3. adaptacji programów nauczania,
4. funkcjonowania szkół w okresie przejściowym,
5. ewentualnych kosztów reorganizacji zatrudnienia.

W warunkach ograniczonych budżetów JST brak dedykowanych instrumentów wsparcia może prowadzić do nierówności terytorialnych. Jednostki o większym potencjale finansowym będą w stanie szybciej i sprawniej wdrożyć nowe kierunki, podczas gdy mniejsze samorzady napotkają istotne bariery finansowe. Wskutek czego nastąpi zróżnicowanie jakości i dostępności nowoczesnego kształcenia zawodowego w skali całego kraju.

Ze względu na kilkuletni okres równoległego funkcjonowania kształcenia w zawodach wygaszanych i nowo wprowadzonych istnieje realne zagrożenie:

1. mniej efektywnego wykorzystania bazy dydaktycznej,
2. wzrostu kosztów stałych,
3. zwiększonego kosztu jednostkowego kształcenia ucznia w przypadku spadku naboru,
4. konieczności utrzymywania specjalistycznych pracowni dla malejącej liczby uczniów.

Skutki te nie mają charakteru teoretycz-

nego, lecz będą rzeczywistym obciążeniem dla organów prowadzących.

Szczególnej uwagi wymagają konsekwencje wygaszania konkretnych zawodów, takich jak mechanik precyzyjny, optyk-mechanik, technik optyk, ogrodnik, technik ogrodnik oraz technik architektury krajobrazu. Zawody te pełniły istotną funkcję w systemie szkolnictwa branżowego. Mechanik precyzyjny i optyk-mechanik odpowiadali na potrzeby wyspecjalizowanych zakładów rzemieślniczych i przedsiębiorstw zajmujących się aparaturą precyzyjną oraz instrumentami optycznymi. Technik optyk był zawodem łączącym wiedzę techniczną z praktyką usługową, istotną dla lokalnych rynków pracy. Z kolei ogrodnik, technik ogrodnik oraz technik architektury krajobrazu stanowili ważne zaplecze kadrowe dla sektora ogrodniczego, komunalnego i usług z zakresu zieleni miejskiej. W wielu regionach kierunki te były elementem długofalowej strategii edukacyjnej i gospodarczej, budowanej w oparciu o współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami.

Ich wygaszanie może prowadzić do:

1. niewykorzystania wcześniej poniesionych nakładów inwestycyjnych,
2. destabilizacji zatrudnienia nauczycieli,
3. przejściowej luki pokoleniowej w określonych branżach,
4. osłabienia współpracy szkół z małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

Dotyczy to, co prawda, szczególnie zawodów niszowych, ale strategicznych dla wyspecjalizowanych segmentów rynku.

Planowana likwidacja kierunku florysta w formule dla dorosłych oraz jego przeniesienie wyłącznie do szkoły branżowej budzi poważne obawy co do dostępności i jakości edukacji w tym zawodzie. Kształcenie w tej formule pełni istotną funkcję społeczną i zawodową. Zawód ten cieszy się zainteresowaniem osób dorosłych, które chcą się przekwalifikować, założyć własną działalność gospodarczą lub rozwijać kompetencje artystyczne i rzemieślnicze. Dla wielu słuchaczy jest to świadoma decyzja

o zmianie ścieżki zawodowej, podejmowana w wieku dorosłym, często po latach pracy w innych branżach. Ograniczenie tej formy kształcenia będzie skutkowało zmniejszeniem dostępności zawodu dla osób dorosłych, ograniczeniem elastyczności organizacyjnej oraz zahamowaniem lokalnej przedsiębiorczości. Wielu absolwentów kierunku florysta zakłada własne mikroprzedsiębiorstwa, prowadzi kwiatarnie, pracownie dekoratorskie lub świadczy usługi eventowe. Utrzymanie kierunku w formule dla dorosłych należy traktować jako inwestycję w kapitał ludzki regionu. Likwidacja kierunku może w dłuższej perspektywie prowadzić do wzrostu bezrobocia wśród osób chcących się przekwalifikować, ograniczenia aktywności zawodowej mieszkańców oraz odpływu osób do innych ośrodków edukacyjnych. Koszty społeczne takich decyzji mogą przewyższyć ewentualne krótkoterminowe oszczędności organizacyjne. Należy podkreślić, że edukacja dorosłych stanowi istotny element idei uczenia się przez całe życie. Zgodnie z art. 70 Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo do nauki, a władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. Ustawa – Prawo oświatowe wskazuje na znaczenie kształcenia ustawicznego oraz dostosowywania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Ograniczenie oferty dla dorosłych staje w sprzeczności z zasadą wspierania uczenia się przez całe życie oraz równym dostępem do edukacji. Likwidacja kierunku florysta w formule kształcenia dla dorosłych nie jest wyłącznie decyzją organizacyjną – ma realne konsekwencje gospodarcze, społeczne oraz systemowe.

W związku z powyższym KSNiO wnosi o ponowną analizę zasadności planowanej decyzji, z uwzględnieniem jej długofalowych skutków ekonomicznych oraz obowiązujących przepisów prawa oświatowego, a także o podjęcie działań zmierzających do utrzymania kierunku kształcenia w formule dla dorosłych.

W każdym przypadku wygaszanie zawodów może generować koszty kadrowe

związane z reorganizacją zatrudnienia, ograniczeniem etatów, koniecznością przekwalifikowania nauczycieli lub wypłatą odpraw. Proces ten powinien odbywać się z pełnym poszanowaniem przepisów ustawy Karta Nauczyciela oraz zasad dialogu społecznego, zatem jego wymiar finansowy i organizacyjny jest realny i wymaga uwzględnienia w analizie skutków regulacji.

Projekt zakłada jednolite rozwiązania dla całego kraju, nie uwzględniając zróżnicowania struktury gospodarczej poszczególnych województw. W niektórych regionach wygaszane zawody mogą mieć znaczenie strategiczne dla lokalnych ekosystemów gospodarczych. Brak pogłębionej analizy regionalnej może prowadzić do niezamierzonych konsekwencji społeczno-gospodarczych.

W związku z powyższym KSNiO wnosi o przeprowadzenie przed wejściem w życie rozporządzenia szczegółowej analizy regionalnej skutków wygaszania poszczególnych zawodów oraz wdrażania nowych kierunków kształcenia. Analiza ta powinna obejmować:

1. ocenę wpływu na lokalne rynki pracy,
2. analizę efektywności wykorzystania dotychczasowej infrastruktury dydaktycznej,
3. ocenę skutków kadrowych dla nauczycieli,
4. oszacowanie kosztów ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
5. identyfikację regionów wymagających dodatkowego wsparcia.

Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” nie kwestionuje potrzeby urealnienia listy zawodów szkolnictwa branżowego. Podkreślamy jednak, że powodzenie reformy będzie zależeć od zapewnienia realnych warunków finansowych i organizacyjnych adekwatnych do jej wdrożenia oraz od odpowiedzialnego wygaszania dotychczasowych kierunków kształcenia. Reforma nie może prowadzić do nieefektywnego wydatkowania środków publicznych, pogłębiania nierówności terytorialnych ani destabilizacji zatrudnienia nauczycieli. Tylko kompleksowe podejście, oparte na rzetelnej analizie skutków i koniecznym

wspieraniu samorządów, pozwoli osiągnąć cel w postaci rzeczywistego wzmocnienia jakości i nowoczesności szkolnictwa branżowego.

*W imieniu KSNiO NSZZ „Solidarność”
Przewodniczący KSNiO NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski
Zastępca Przewodniczącego KSNiO NSZZ „Solidarność”
Krzysztof Wojciechowski*

OPINIA

Apel środowisk zatroskanych o polską szkołę

Polska szkoła stoi dziś przed poważnymi wyzwaniami związanymi z kierunkiem przemian edukacyjnych oraz tempem zmian cywilizacyjnych. W przestrzeni publicznej coraz wyraźniej widać próby przekształcania szkoły w narzędzie realizacji określonych koncepcji społecznych i ideowych, kosztem jej podstawowej misji: przekazywania rzetelnej wiedzy i wspierania wychowania młodego pokolenia.

Niepokój budzi osłabianie wymagań edukacyjnych, marginalizowanie roli dyscypliny oraz zastępowanie ambitnych celów kształcenia hasłami, które nie zawsze idą w parze z troską o poziom nauczania. Szkoła powinna pozostać miejscem formacji intelektualnej i moralnej, a nie przestrzenią eksperymentów ideologicznych.

Szczegółnej uwagi wymaga kwestia dynamicznego rozwoju technologii i ich obecności w życiu dzieci i młodzieży. Nowoczesne narzędzia oferują ogromne możliwości edukacyjne, jednak brak spójnych i zdecydowanych działań sprzyja ich nieracjonalnemu wykorzystaniu. Konieczne jest przyspieszenie prac nad wypracowaniem jasnych zasad odpowiedzialnego korzystania ze zdobyczy technologicznych w środowisku szkolnym. Chodzi nie o prostą eliminację narzędzi cyfrowych, lecz o stworzenie ram, które zapewnią ich bezpieczne, celowe i wspierające rozwój zastosowanie.

Od nauczycieli i dyrektorów szkół w dużej mierze zależy, jakie treści i wartości będą przekazywane uczniom. To oni współtworzą

przestrzeń, w której młodzi ludzie uczą się samodzielnego myślenia, odpowiedzialności i szacunku dla prawdy. Wymaga to odwagi, profesjonalizmu i wierności podstawowej misji edukacji.

Zadaniem szkoły jest wspieranie harmonijnego rozwoju uczniów – intelektualnego, emocjonalnego i społecznego – oraz pomoc w budowaniu dojrzałej tożsamości opartej na wiedzy i odpowiedzialności. Rodzina powinna w tym procesie aktywnie współpracować ze szkołą, stawiać wymagania i konsekwentnie towarzyszyć dziecku w jego rozwoju.

Potrzebujemy dziś jedności, dialogu i wspólnego działania na rzecz jakości polskiej edukacji. Tylko w ten sposób możemy zadbać o przyszłość młodego pokolenia i zapewnić mu solidne fundamenty do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Waldemar Jakubowski - Przewodniczący Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”

Agnieszka Pawlik-Regulska - Przewodnicząca delegacji Koalicji na Rzecz Ocalenia Polskiej Szkoły

Piotr Janowicz - Przewodniczący Stowarzyszenia Katechetów Świeckich

OPINIA

Wniosek ws. podwyższenia minimalnej wysokości dodatku za wychowawstwo oraz objęcia nim nauczycieli przedszkoli

Szanowna Pani Minister,

Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” zwraca się z wnioskiem o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do podwyższenia minimalnej wysokości dodatku za wychowawstwo określonego w art. 34a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz o rozszerzenie gwarancji jego przyznawania na nauczycieli przedszkoli.

Zgodnie z art. 34a Karty Nauczyciela minimalna wysokość dodatku funkcyjnego z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy została określona na poziomie 300 zł miesięcznie. Regulacja ta miała na celu ujednoczenie minimal-

nego standardu wynagradzania w skali kraju. Jednak w praktyce obowiązująca kwota nie odpowiada ani aktualnemu zakresowi obowiązków wychowawczych, ani realiom ekonomicznym ostatnich lat.

Należy przy tym podkreślić, że od momentu wprowadzenia ustawowej minimalnej wysokości dodatku za wychowawstwo w kwocie 300 zł miesięcznie, nastąpił znaczący wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że skumulowana inflacja w latach 2020–2025 wyniosła około 50%. Oznacza to, że realna siła nabywcza kwoty 300 zł uległa istotnemu obniżeniu – obecnie odpowiada ona wartości około 200 zł w odniesieniu do cen z 2019 r., co oznacza realny spadek wartości dodatku o około jedną trzecią. W praktyce więc nominalnie niezmienny dodatek za wychowawstwo w ostatnich latach uległ znacznemu obniżeniu, mimo że zakres obowiązków wychowawców w tym czasie wyraźnie się zwiększył.

Wychowawca pełni obecnie funkcję koordynatora pomocy psychologiczno-pedagogicznej, mediatora w konfliktach rówieśniczych i rodzinnych, osoby pierwszego kontaktu dla rodziców w sytuacjach kryzysowych oraz partnera instytucji wspierających rodzinę i dziecko. Coraz częściej odpowiada również za działania interwencyjne związane z kryzysami emocjonalnymi i problemami zdrowia psychicznego uczniów. Odpowiedzialność ta ma wymiar wychowawczy, organizacyjny, opiekuńczy, a w wielu przypadkach także prawny.

Minimalna kwota określona w art. 34a stała się w praktyce w wielu jednostkach samorządu terytorialnego stawką faktycznie obowiązującą, bez dodatkowej waloryzacji. Brak mechanizmu indeksacji powoduje, że realna wartość dodatku systematycznie spada wraz ze wzrostem cen towarów i usług. Taki stan rzeczy nie sprzyja stabilizacji kadrowej ani nie stanowi realnej zachęty do podejmowania funkcji wychowawcy.

Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” od lat postuluje podniesie-

nie minimalnej wysokości dodatku za wychowawstwo do poziomu co najmniej 15% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela mianowanego miesięcznie, czyli kwoty ok 850 zł. Kwota ta stanowiłaby proporcjonalną rekompensatę za odpowiedzialność wychowawczą oraz uwzględniałaby zarówno rozszerzony zakres obowiązków, jak i realny spadek wartości pieniądza w ostatnich latach.

Jednocześnie zwracamy uwagę na konieczność objęcia analogiczną gwarancją nauczycieli przedszkoli. Nauczyciele wychowania przedszkolnego odpowiadają za stałą opiekę nad oddziałem, współpracę z rodzicami, diagnozowanie potrzeb rozwojowych dzieci oraz organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zakres ich odpowiedzialności wychowawczej i opiekuńczej uzasadnia przyznanie im tożsamości, gwarantowanego dodatku.

W związku z powyższym wnosimy o:

- podwyższenie minimalnej wysokości dodatku określonego w art. 34a Karty Nauczyciela,
- wprowadzenie mechanizmu waloryzacji dodatku w powiązaniu ze wskaźnikiem inflacji,
- objęcie regulacją nauczycieli przedszkoli,
- zabezpieczenie finansowania zmian w ramach części ogólnej kwoty potrzeb oświatowych.

Podjęcie powyższych działań jest niezbędne dla wzmocnienia funkcji wychowawczej systemu oświaty oraz zapewnienia realnej, a nie jedynie nominalnej, rekompensaty za odpowiedzialność ponoszoną przez nauczycieli.

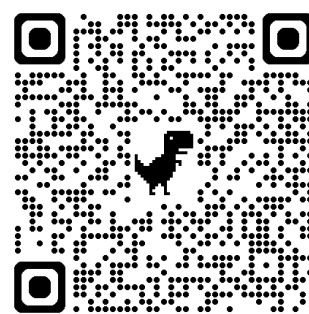
Z wyrazami szacunku

Przewodniczący KSNiO NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

**„Edukacja przyszłości.
Finansowanie przyszłości” - konferencja!**

22 kwietnia 2026 r.,
w Młodzieżowym Domu
Kultury, ul. H. Kołłątaja 20
we Wrocławiu.

Szczegóły pod QR!

Komunikat z posiedzenia Rady KSOiW NSZZ „Solidarność” z dnia 17 marca 2026 r.

W dniu 17 marca 2026 r. w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. Obrady otworzył przewodniczący Waldemar Jakubowski, a prowadziła je Danuta Utrata.

Jednym z kluczowych punktów było wystąpienie mec. Tomasza Gryczana i zastępcy przewodniczącego KSOiW Krzysztofa Wojciechowskiego dotyczące propozycji Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakresie czasu pracy nauczycieli oraz postępowań dyscyplinarnych. Podkreślono konieczność zajęcia jednoznacznych stanowisk w tych sprawach.

Istotnym elementem dyskusji było przedstawienie sprawozdania Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej kontroli oraz sprawy finansowe, w tym zaległości w opłacaniu składek członkowskich z lat ubiegłych oraz potrzeba uporządkowania systemu ich przekazywania przez regionalne sekcje.

W drodze uchwał członkowie Rady KSOiW przyjęli sprawozdanie z realizacji budżetu za rok 2025, preliminarz budżetu na rok 2026 oraz przyznali 4 Złote Odznaki KSOiW.

Przyjęto również dwa stanowiska – ws. propozycji MEN dotyczącej organizacji i ewidencji czasu pracy nauczycieli oraz ws. podpisania przez MEN nowych podstaw programowych kształcenia ogólnego.

Podczas posiedzenia szeroko dyskutowano nad sytuacją nauczycieli w kontekście postępowań dyscyplinarnych oraz rosnącej liczby spraw kierowanych przeciwko nauczycielom. Wskazywano na potrzebę zdecydowanych działań w obronie godności zawodu nauczyciela oraz zmian legislacyjnych w tym zakresie.

W trakcie posiedzenia omówiono także bieżące działania Sekcji, w tym:

- udział w pracach Ministerstwa Edukacji Narodowej i komisji sejmowych,

- organizację konferencji oraz spotkań środowiskowych,
- przygotowania do wydarzeń okolicznościowych, w tym pielgrzymki do Ravensbrück.
- kwestie związane z ubezpieczeniami zdrowotnymi dla członków KSOiW.

Poruszono również kwestie organizacji przyszłych działań, w tym udziału w planowanych manifestacjach oraz potrzebę intensyfikacji komunikacji i działań informacyjnych w środowisku oświatowym.

Członkowie Rady KSOiW podkreślili potrzebę większego zaangażowania struktur regionalnych w przekazywanie informacji oraz realizację działań Sekcji. Zwrócono również uwagę na konieczność dalszej integracji środowiska oraz wypracowania wspólnego stanowiska w kluczowych sprawach dotyczących oświaty.

Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność”

Stanowisko nr 5/2026 Rady Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" ws. propozycji MEN dotyczącej organizacji i ewidencji czasu pracy nauczycieli

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” wyraża stanowcze poparcie dla działań zmierzających do uregulowania i istotnego ograniczenia używania narzędzi cyfrowych w szkołach, jednocześnie zdecydowanie domaga się pilnego przyspieszenia prac legislacyjnych w tym zakresie.

Wieloletnie doświadczenia nauczycieli, dyrektorów szkół oraz specjalistów jednoznacznie wskazują, że niekontrolowane i nadmierne korzystanie z narzędzi cyfrowych przez dzieci i młodzież prowadzi do poważnych konsekwencji zdrowotnych, wychowawczych i edukacyjnych. Dostępne są liczne badania naukowe wykazujące korelację pomiędzy wzrostem popularności komunikatorów takich jak FB, Instagram itp. a wzrostem zachorowalności wśród dzieci i młodzieży na depresję, stany lę-

kowe czy próby samobójcze. Szkoła coraz częściej staje się miejscem walki z uzależnieniem od smartfonów, spadkiem koncentracji, agresją rówieśniczą w sieci, cyberprzemocą oraz narastającymi problemami psychicznymi uczniów. Brak jednoznacznych regulacji prawnych powoduje, że odpowiedzialność za rozwiązywanie tych problemów przerzucana jest na nauczycieli i dyrektorów, którzy działają w stanie niepewności prawnej, narażeni na presję rodziców oraz sprzeczne oczekiwania organów prowadzących. Taki stan rzeczy jest niedopuszczalny i świadczy o zaniechaniu obowiązków przez państwo. Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” podkreśla, że technologie cyfrowe nie mogą zastępować bezpośrednich relacji, pracy wychowawczej i tradycyjnych metod nauczania, zwłaszcza w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Szkoła powinna być przestrzenią rozwoju społecznego, a nie jedynie kolejnym środowiskiem ekranowym. W związku z powyższym NSZZ „Solidarność” wzywa Ministerstwo Edukacji do niezwłocznego przedstawienia kompleksowego projektu zmian legislacyjnych jednoznacznie regulujących i ograniczających używanie narzędzi cyfrowych w szkołach, domaga się wprowadzenia jasnych ram prawnych, które dadzą dyrektorom i nauczycielom realne narzędzia do egzekwowania zasad, postuluje szczególną ochronę dzieci młodszych przed nadmierną ekspozycją na ekrany, żąda szerokich konsultacji społecznych, z udziałem związków zawodowych, ekspertów oraz praktyków edukacji, sprzeciwia się dalszemu odkładaniu decyzji, które pogłębia chaos wychowawczy i organizacyjny w szkołach.

Zaniechanie działań legislacyjnych w tym obszarze oznacza milczącą zgodę na pogarszający się stan zdrowia psychicznego uczniów, spadek jakości kształcenia oraz dalsze osłabianie autorytetu szkoły i nauczyciela. Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” oczekuje zdecydowanych i szyb-

kich działań, a nie deklaracji bez pokrycia lub rozwiązań pomijających istotę problemu.

Edukacja nie może być poligonem niekontrolowanych eksperymentów technologicznych!

Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

Stanowisko nr 6/2026 Rady Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" - podstawy programowe

Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” wyraża oburzenie faktem podpisania w dniu 11 marca 2026 r. przez Barbarę Nowacką, Minister Edukacji Narodowej, nowych podstaw programowych kształcenia ogólnego. Decyzja została podjęta mimo licznych sprzeciwów i postulatów środowiska nauczycielskiego dotyczących potrzeby przeprowadzenia rzetelnych i szerokich konsultacji społecznych. Podstawy programowe mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania systemu oświaty – określają treści nauczania, wpływają na organizację pracy szkół oraz na proces wychowania młodego pokolenia. Zmiany w tym obszarze powinny być przygotowywane w sposób transparentny, z udziałem nauczycieli, ekspertów, rodziców i organizacji społecznych. Rada podkreśla, że konsultacje społeczne nie mogą mieć charakteru wyłącznie formalnego. Wizyty przedstawicieli ministerstwa w wybranych szkołach nie zastępują systemowego, otwartego procesu konsultacji, który umożliwi wypowiedzenie się wszystkim zainteresowanym środowiskom.

Apelujemy o prowadzenie rzeczywistego dialogu ze środowiskiem nauczycielskim, zapewnienie czasu na analizę zmian oraz przedstawienie rzetelnej oceny skutków ich wprowadzenia dla szkół, nauczycieli i uczniów.

Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

WNIOSEK

Wniosek ws. objęcia dodatkiem za trudne lub uciążliwe warunki pracy nauczycieli realizujących kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych

Szanowna Pani Minister,

Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” zwraca się z wnioskiem o niezwłoczne podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do objęcia dodatkiem za trudne lub uciążliwe warunki pracy nauczycieli współorganizujących kształcenie (nauczycieli wspomagających), nauczycieli pracujących w klasach integracyjnych oraz nauczycieli realizujących nauczanie indywidualne.

Obecny stan prawny prowadzi do systemowej nierówności w obrębie tej samej grupy zawodowej. Nauczyciele szkół specjalnych otrzymują dodatek za pracę w trudnych i uciążliwych warunkach, co stanowi uznanie specyfiki ich obowiązków. Jednocześnie nauczyciele pracujący w szkołach ogólnodostępnych w modelu edukacji włączającej – mimo że wykonują pracę o porównywalnym stopniu trudności, obciążenia psychicznego oraz odpowiedzialności – takiego dodatku nie otrzymują.

Różnicowanie sytuacji płacowej tych nauczycieli nie znajduje obiektywnego i merytorycznego uzasadnienia. W praktyce oznacza to, że osoby wykonujące zadania o zbliżonym charakterze i stopniu złożoności traktowane są odmiennie wyłącznie ze względu na typ placówki, a nie rzeczywisty charakter pracy.

Nauczyciele współorganizujący kształcenie oraz nauczyciele klas integracyjnych pracują z uczniami posiadającymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym z uczniami z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zaburzeniami ze spektrum autyzmu, poważnymi zaburzeniami zachowania oraz uczniami wymagającymi stałego wsparcia terapeutycznego. Ich obowiązki obejmują nie tylko realizację podstawy programowej, lecz również

współtworzenie i realizację indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET), dostosowywanie metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia, reagowanie na sytuacje kryzysowe – w tym zachowania agresywne i autoagresywne – oraz stałą współpracę z rodzicami i specjalistami.

Analogicznie nauczyciele realizujący nauczanie indywidualne wykonują pracę w warunkach wymagających szczególnej odpowiedzialności, często w bezpośrednim, jednoosobowym kontakcie z uczniem o znaczących deficytach zdrowotnych lub rozwojowych, bez wsparcia zespołu klasowego.

Obciążenie psychofizyczne tych nauczycieli jest realne i porównywalne z obciążeniem nauczycieli szkół specjalnych. Różnica polega jedynie na organizacyjnej formule kształcenia, a nie na stopniu trudności pracy.

Taka sytuacja budzi poważne wątpliwości w kontekście konstytucyjnej zasady równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji RP) oraz zasady równego traktowania w zatrudnieniu, wyrażonej w przepisach prawa pracy. Różnicowanie wynagrodzenia za pracę o porównywalnym charakterze i stopniu trudności, bez obiektywnego uzasadnienia, może być postrzegane jako naruszenie standardu równego traktowania.

W kontekście systemowego rozwijania edukacji włączającej brak odpowiednich mechanizmów wsparcia finansowego jest rozwiązaniem niespójnym i krótkowzrocznym. Państwo promuje model włączający, zwiększa liczbę uczniów z orzeczeniami w szkołach ogólnodostępnych, nakłada na nauczycieli nowe obowiązki, a jednocześnie nie zapewnia adekwatnych instrumentów rekompensujących zwiększone obciążenie.

Brak dodatku za trudne warunki pracy dla tej grupy nauczycieli prowadzi do narastającego zniechęcenia zawodowego, problemów z pozyskiwaniem kadry oraz realnego ryzyka destabilizacji systemu wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W dłuższej perspektywie może to osłabić skuteczność

edukacji włączającej i obniżyć jakość wsparcia udzielanego uczniom.

W związku z powyższym Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” wnosi o podjęcie pilnych działań legislacyjnych zmierzających do:

- objęcia dodatkiem za trudne lub uciążliwe warunki pracy nauczycieli wspomagających, nauczycieli klas integracyjnych oraz nauczycieli realizujących nauczanie indywidualne,
- wprowadzenia jednoznacznych kryteriów przyznawania dodatku w oparciu o rzeczywisty charakter wykonywanej pracy,
- przeprowadzenia analizy porównawczej warunków pracy nauczycieli szkół specjalnych i nauczycieli pracujących w modelu edukacji włączającej,
- zabezpieczenia finansowania dodatku ze środków budżetu państwa.

Utrzymywanie obecnego stanu oznacza dalsze pogłębianie nierówności płacowej w obrębie tej samej grupy zawodowej oraz osłabianie prestiżu pracy nauczycieli realizujących szczególnie wymagające zadania.

Z wyrazami szacunku Przewodniczący KSNiO NSZZ „Solidarność”

dr Waldemar Jakubowski

WNIOSEK

STANOWISKO

Prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”

Prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” wyraża stanowczy sprzeciw wobec działań opóźniających procedowanie obywatelskiego projektu ustawy „Tak dla religii i etyki w szkole”, który zakłada przywrócenie dwóch obowiązkowych godzin zajęć z religii lub etyki tygodniowo.

Z najwyższym niepokojem przyjmujemy informację, że kierowana przez Panią Krystynę Szumilas sejmowa Komisja Edukacji i Nauki nie zamierza podjąć prac nad projektem przed zakończeniem sejmowych wakacji. Takie działanie oznacza faktyczne odsunięcie debaty nad

niezwykle istotną społecznie inicjatywą obywatelską, popieraną przez szerokie środowiska rodziców, nauczycieli i obywateli, w tym Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. Uważamy za niedopuszczalne, aby projekty ustaw wniesione w trybie obywatelskim były traktowane instrumentalnie i podlegały politycznie motywowanej zwłoce. Jest to wyraz lekceważenia dla zaangażowania na rzecz społeczeństwa obywatelskiego oraz zasad demokracji partycypacyjnej. Jednocześnie przypominamy, że decyzja obecnie rządzących o ograniczeniu nauczania religii do jednej godziny tygodniowo od września 2025 roku została podjęta bez szerokich konsultacji społecznych i wbrew oczekiwaniom znacznej części środowiska oświatowego, a także z naruszeniem prawa. W naszej ocenie opisywana sytuacja godzi w równowagę wychowawczą szkoły oraz ogranicza prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami.

Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność” domaga się:

- niezwłocznego podjęcia prac nad projektem ustawy „Tak dla religii i etyki w szkole”,
- rzetelnej, merytorycznej debaty w Komisji Edukacji i Nauki,
- poszanowania inicjatyw obywatelskich oraz głosu środowiska oświatowego.

Wzywamy parlamentarzystów wszystkich opcji politycznych do odpowiedzialności i podjęcia działań zgodnych z dobrem polskiej szkoły oraz poszanowaniem wartości ważnych dla milionów obywateli.

W imieniu Prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”
Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

Konferencja „W obronie godności zawodu nauczyciela”

Szczegóły pod QR code.
Zapraszamy!

**Zarząd Regionu Wielkopolska Południowa
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego**

SOLIDARNOŚĆ

**zaprasza
na XXXIV Ogólnopolską Pielgrzymkę
Robotników i Pracodawców
do św. Józefa w Kaliszu,
w dniu
1 maja 2026 roku**

Intencja generalna:

**„Święty Józefie, chroń nasze miejsca
pracy w duchu jedności i solidarności”**

Program:

11.30 zbiórka i prezentacja pocztów sztandarowych

11.50 wejście do Sanktuarium św. Józefa

12.00 Msza Święta - pod przewodnictwem J.E. ks Bp Łukasz Buzun

- **zawierzenie świętemu Józefowi**

13.55 złożenie kwiatów i modlitwa pod pomnikiem św. Jana Pawła II

- **dzielenie się chlebem**

Bądź na bieżąco!

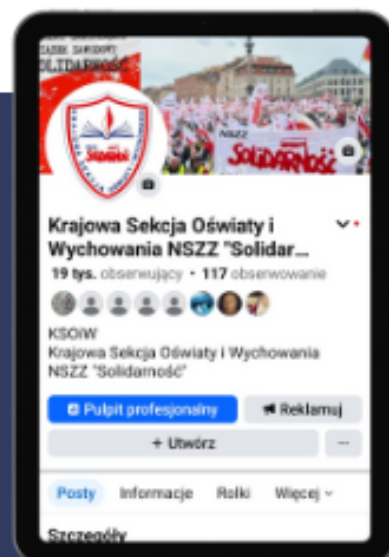
x.com/KSOiW_

oswiata-solidarnosc.pl

facebook.com

mobiSol

Krótką Instrukcją Instalacji

Oficjalna aplikacja NSZZ „Solidarność” mobiSol od instalacji do aktywnej ELC

1 Pobranie Aplikacji

- ✓ Otwórz sklep z aplikacjami na swoim telefonie:
  - Google Play (Android)
  - App Store (iOS)
- ✓ Wpisz w wyszukiwarce: **mobiSol**
- ✓ Wybierz oficjalną aplikację NSZZ „Solidarność” i kliknij **Zainstaluj**.
Aplikacja jest bezpłatna i oficjalna – wydana przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”.

2 Uruchomienie Aplikacji

- ✓ Po zakończeniu instalacji uruchom aplikację.
- ✓ Pozwól aplikacji na wysyłanie powiadomień.
- ✓ Zapoznaj się z krótkim wprowadzeniem.
- ✓ Zaakceptuj regulamin i kliknij **Przejdź dalej**.

3 Aktywacja Legitymacji ELC

- ✓ Kliknij przycisk **Powiąz legitymację**.
- ✓ Podaj wymagane dane identyfikacyjne członka NSZZ „Solidarność” (zgodnie z komunikatami w aplikacji): Imię, nazwisko oraz numer legitymacji.
- ✓ **Zaakceptuj** Politykę prywatności aplikacji.
- ✓ Zatwierdź operację klikając przycisk **Zaczynamy**. Aplikacja zadziała bez dodania legitymacji, ale nie będziesz mieć dostępu do niektórych funkcji. Informacje o tym, jak dołączyć do związku, deklarację członkowską i wniosek o wydanie ELC znajdziesz na www.solidarnosc.org.pl
- ✓ Na adres e-mail powiązany z legitymacją otrzymasz sześciocyfrowy kod. **Wpisz go**.
- ✓ Od tej chwili **Elektroniczna Legitymacja Członkowska (ELC)** jest dostępna w aplikacji – zawsze pod ręką. Jeśli na tym etapie wystąpił jakiś problem, skontaktuj się ze swoim Regionem.

4 Korzystanie z Aplikacji

- ✓ Po aktywacji ELC możesz w pełni korzystać z aplikacji:
  - otrzymywać wiadomości i powiadomienia krajowe, regionalne i branżowe,
  - sprawdzać kalendarz wydarzeń i szkoleń,
  - brać udział w ankietach i konsultacjach,
  - korzystać z bazy benefitów i zniżek,
  - zadawać pytania chatbotowi z wiedzą prawną,
  - szybko znaleźć kontakty do struktur Solidarności.

5 Ważne Informacje

- ✓ Po zalogowaniu do **mObywatel** można sprawdzić numer ELC.
- ✓ Legitymacja jest zawsze dostępna w telefonie.
- ✓ W razie problemów z aktywacją ELC należy skontaktować się z właściwą strukturą regionalną NSZZ „Solidarność”.

